ROYAUME DE BELGIQUE.

KONINKRIJK BELGIE.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par le Ministre des Finances, le 29 avril 1992, d'une demande d'avis sur un projet d'arrêté royal "relatif aux comptes consolidés des établissements de crédit", a donné le 13 juillet 1992 l'avis suivant :

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, op 29 april 1992 door de Minister van Financiën verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "op de geconsolideerde jaarrekening van de kredietinstellingen", heeft op 13 juli 1992 het volgend advies gegeven :

OBSERVATIONS PRELIMINAIRES.

1. Selon les explications fournies par le délégué du ministre, les auteurs du projet ont soit tenu compte des observations formulées par les associations professionnelles, soit motivé leur refus d'en tenir compte.

2. La plupart des articles du projet reproduisent des articles de l'arrêté royal du 8 octobre 1976 relatif aux comptes annuels des entreprises.

Quelques articles visent à fixer les dispositions nécessaires à l'exécution de la directive 86/635/CEE du Conseil du 8 décembre 1986 concernant les comptes annuels et les comptes consolidés des banques et autres établissements financiers.

Le Conseil d'Etat se limite à l'examen de ces derniers articles.

EXAMEN DU TEXTE.

PREAMBULE.

Alinéa 1er.

1. Lorsqu'un texte auquel il est fait référence dans le préambule a été antérieurement modifié, il est d'usage de viser la disposition modificative en se bornant

à en indiquer la nature et la date. Les autres mentions qui, à l'alinéa 1er, sont utilisées pour désigner les textes modificatifs (indication de l'article et de l'intitulé) sont superflues et doivent être omises.

2. Si le présent projet était adopté après l'entrée en vigueur de l'article 218 de la loi du 17 juin 1991 portant organisation du secteur public du crédit et harmonisation du contrôle et des conditions de fonctionnement des établissements de crédit, il conviendrait de viser la disposition modificative en rédigeant comme suit l'alinéa 1er in fine du préambule : "... notamment l'article 73, modifié par les lois des 1er juillet 1983 et 17 juin 1991".

Alinéas 2 et 4.

En permettant au Roi d'imposer aux diverses catégories d'entreprises du secteur financier des règles relatives à l'établissement, au contrôle et à la publicité des comptes consolidés, l'article 73 de la loi du 30 juin 1975 (cité à l'alinéa 1er du préambule) fournit un fondement légal au projet. Il est, dès lors, inutile de mentionner dans le préambule d'autres législations d'autant que celles-ci n'ont pas vraiment pour objet la consolidation des comptes des établissements de crédit.

Les alinéa 2 et 4 doivent, dès lors, être omis.

Alinéa 3 (devenant l'alinéa 2).

L'alinéa doit être rédigé comme suit :

"Vu les dispositions relatives au contrôle des caisses d'épargne privées, coordonnées le 23 juin 1967, notamment l'article 16, § 2, alinéa 3, modifié par la loi du 18 juillet 1991;".

DISPOSITIF.

Article 1er.

A l'alinéa 1er, 1°, les mots "des dispositions relatives au contrôle des caisses d'épargne privées coordonnées par l'arrêté royal du 23 juin 1967" devraient être remplacés par les mots "des dispositions relatives au contrôle des caisses d'épargne privées coordonnées le 23 juin 1967".

En outre, le texte néerlandais devrait être rédigé en tenant compte des observations qui sont faites dans la version néerlandaise du présent avis.

Chapitre II.

Conformément à l'usage, le chapitre doit être divisé en sections, elles-mêmes subdivisées en "sous-sections".

Il convient donc de remplacer le mot "titre" par "section" et le mot "section" par "sous-section" dans l'ensemble du projet.

Articles 18 à 20.

1. Compte tenu de son objet, l'article 18 trouverait mieux sa place dans un chapitre distinct qui serait libellé comme suit :

"Chapitre VII. - Compétence de la Commission bancaire et financière".

Quant aux articles 19 et 20, il est proposé de les grouper dans un chapitre VIII intitulé "Dispositions finales".

2. L'article 18 fixe au pouvoir de dérogation qu'il attribue à la Commission bancaire et financière, des limites qui ne correspondent pas exactement à celles qui sont énoncées par le rapport au Roi (1). La seconde phrase de

---

(1) Les règles auxquelles il ne peut être porté atteinte par voie de dérogation sont :

- selon le rapport au Roi, les dispositions impératives de droit européen;
- selon le dispositif du projet, les règles de la directive 86/635/CEE.

l’article 18 doit donc être revue de manière à éviter cette discordance avec les intentions des auteurs du projet.

3. Il va de soi que le pouvoir de dérogation attribué à la Commission bancaire et financière ne peut s’entendre que comme le pouvoir de déroger aux dispositions de l’arrêté en projet qui ne transposent pas les dispositions de la directive.

4. A défaut de préciser les critères que la Commission bancaire et financière doit prendre en considération pour autoriser des dérogations, celle-ci disposera d’un pouvoir totalement discrétionnaire.

5. Le délégué du ministre a convenu que la loi du 29 juillet 1991 relative à la motivation formelle des actes administratifs est applicable aux décisions de la Commission bancaire et financière.

Article 19.

A la fin du paragraphe 1er, mieux vaut écrire "qui prend cours à partir du 1er janvier 1993".

VOORAFGAANDE OPMERKINGEN.

1. Volgens de toelichtingen verstrekt door de gemachtigde van de minister hebben de stellers van het ontwerp ofwel rekening gehouden met de opmerkingen die zijn gemaakt door de beroepsverenigingen, ofwel hebben zij hun weigering om ermee rekening te houden met redenen omkleed.

2. De meeste artikelen van het ontwerp nemen artikelen over uit het koninklijk besluit van 8 oktober 1976 met betrekking tot de jaarrekening van de ondernemingen.

Enkele artikelen beogen de bepalingen vast te stellen die nodig zijn voor de uitvoering van de richtlijn 86/635/EEG van de Raad van 8 december 1986 betreffende de jaarrekening en de geconsolideerde jaarrekening van banken en andere financiële instellingen.

De Raad van State bepaalt zich tot het onderzoek van deze laatste artikelen.

ONDERZOEK VAN DE TEKST.

AANHEF.

Eerste lid.

1. Wanneer een tekst, waarnaar in de aanhef wordt verwezen, voorheen is gewijzigd, is het gebruikelijk te

verwijzen naar de wijzigingsbepaling, waarbij men zich ertoe bepaalt de aard en de datum ervan te vermelden. De overige vermeldingen waarmee in het eerste lid de wijzigingsteksten worden aangeduid (met opgaaf van het artikel en het opschrift) moeten als overbodig vervallen.

2. Indien het onderhavige ontwerp aangenomen wordt na de inwerkingtreding van artikel 218 van de wet van 17 juni 1991 tot organisatie van de openbare kredietsector en harmonisering van de controle en de werkingsvoorwaarden van de kredietinstellingen, behoort naar de wijzigingsbepaling te worden verwezen door aan het eind van het eerste lid van de aanhef te schrijven : "..., inzonderheid op artikel 73, gewijzigd bij de wetten van 1 juli 1983 en 17 juni 1991".

Tweede en vierde lid.

Doordat artikel 73 van de wet van 30 juni 1975 (aangehaald in het eerste lid van de aanhef) het de Koning mogelijk maakt aan de onderscheiden categorieën van ondernemingen uit de financiële sector regels op te leggen inzake het opmaken, de controle en het openbaar maken van de geconsolideerde jaarrekening, verleent het een rechtsgrond aan het ontwerp. Het is bijgevolg onnodig in de aanhef een andere wetgeving te vermelden, daar zij niet echt betrekking heeft op de consolidatie van de jaarrekening van de kredietinstellingen.

Derhalve behoren het tweede en het vierde lid te vervallen.

Derde lid (dat het tweede lid wordt).

Het lid behoort als volgt te worden geredigeerd :

"Gelet op de bepalingen betreffende de controle op de private spaarkassen, gecoördineerd op 23 juni 1967, inzonderheid op artikel 16, § 2, derde lid, gewijzigd bij de wet van 18 juli 1991;".

BEPALEND GEDEELTE.

Artikel 1.

In het eerste lid, 1°, moeten de woorden "van de bepalingen met betrekking tot de controle over de private spaarkassen, gecoördineerd bij koninklijk besluit van 23 juni 1967" vervangen worden door de woorden "van de bepalingen betreffende de controle op de private spaarkassen, gecoördineerd op 23 juni 1967".

In uitdrukkingen zoals "op de lijst als bedoeld in" is het woord "als" overbodig, zodat het behoort te vervallen. Wanneer verwezen wordt naar een rechtsregel, is het gebruikelijk, wanneer een artikel wordt onderverdeeld in paragrafen, leden, enz., aan het eind van iedere onderverdeling een komma te plaatsen, zoals in "bedoeld in artikel 2, eerste lid, van het koninklijk besluit nr. 185 van

9 juli 1935 ...". Deze opmerkingen gelden voor het hele ontwerp.

Hoofdstuk II.

Het gebruik wil dat het hoofdstuk verdeeld wordt in afdelingen, welke op hun beurt onderverdeeld worden in onderafdelingen.

Derhalve behoort in heel het ontwerp het woord "titel" vervangen te worden door het woord "afdeling", en het woord "afdeling" door het woord "onderafdeling".

Artikelen 18 tot 20.

1. Gelet op het onderwerp van artikel 18, zou het beter zijn dit artikel onder te brengen in een onderscheiden hoofdstuk waarvan het opschrift luidt :

"Hoofdstuk VII. - Bevoegdheid van de Commissie voor het Bank- en Financiewezen".

Voorgesteld wordt de artikelen 19 en 20 samen te brengen in een onderscheiden hoofdstuk, met als opschrift "Hoofdstuk VIII. - Slotbepalingen".

2. Artikel 18 stelt grenzen met betrekking tot de bevoegdheid om afwijkingen toe te staan die het aan de

Commissie voor het Bank- en Financiewezen verleent. Die grenzen stemmen niet volledig overeen met die welke zijn bepaald in het verslag aan de Koning (1). De tweede volzin van artikel 18 moet derhalve worden herzien teneinde dat gebrek aan overeenstemming met de bedoelingen van de stellers van het ontwerp te verhelpen.

3. Het spreekt vanzelf dat de aan de Commissie voor het Bank- en Financiewezen verleende bevoegdheid om afwijkingen toe te staan niet kan worden opgevat als een bevoegdheid om af te wijken van de bepalingen van het ontworpen besluit die de bepalingen van de richtlijn niet omzetten.

4. Doordat het ontwerp de maatstaven die de Commissie voor het Bank- en Financiewezen in aanmerking moet nemen om afwijkingen toe te staan niet vaststelt, beschikt deze over een volkomen discretionaire bevoegdheid.

5. De gemachtigde van de minister is het ermee eens dat de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen toepasselijk is

---

(1) De regels waarvan niet kan worden afgeweken zijn :

- volgens het verslag aan de Koning, de "Europeesrechtelijke regels";
- volgens het bepalend gedeelte van het ontwerp, de voorschriften van de richtlijn 86/635/EEG.

op de besluiten van de Commissie voor het Bank- en Financiewezen.

Artikel 19.

Aan het eind van paragraaf 1 zou het beter zijn te schrijven : "dat aanvangt op 1 januari 1993".

La chambre était composée de

Messieurs : J.-J. STRYCKMANS, président de chambre,
de Heren : kamervoorzitter,

Y. BOUCQUEY, conseillers d'Etat,
Y. KREINS, staatsraden,

P. GOTHOT, assesseurs de la section de législation,
J. van COMPERNOLLE, assessoren van de afdeling wetgeving,

Madame : R. DEROY, greffier,
Mevrouw : griffier.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. P. TAPIE, premier président.

Le rapport a été présenté par M. J. REGNIER, auditeur. La note du Bureau de coordination a été rédigée et exposée par M. P. ERNOTTE, référendaire adjoint.

De kamer was samengesteld uit

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. P. TAPIE, eerste voorzitter.

Het verslag werd uitgebracht door de H. J. REGNIER, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de H. P. ERNOTTE, adjunct-referendaris.

LE GREFFIER - DE GRIFFIER, LE PRESIDENT - DE VOORZITTER,

R. DEROY. J.-J. STRYCKMANS.